

[Akceptuję](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Artykuły](#)

Szczur jako zwierzę laboratoryjne i towarzyszące

Dariusz Wolski

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

Katedra Fizjologii Zwierząt

Wydział Medycyny Weterynaryjnej

STRESZCZENIE

Szczur jest gatunkiem coraz częściej utrzymywanym jako zwierzę towarzyszące, a także odgrywającym ogromną rolę w służbie człowiekowi w wielu dziedzinach nauki. Jako gryzoń należy do rodziny myszowatych, o wybitnych zdolnościach adaptacyjnych do zmieniających się warunków środowiskowych, plennym i odpornym na liczne choroby. Liczne akty prawne regulują warunki utrzymania tych zwierząt głównie wykorzystywanych w celach naukowych i edukacyjnych, ale mogą stanowić również źródło informacji dla hodowli amatorskich. Celem niniejszej publikacji jest zapoznanie czytelnika z podstawowymi informacjami na temat biologii gatunku, żywienia, warunków zootechnicznych, wykorzystaniem szczurów w badaniach naukowych, a także aspektami prawnymi z zakresu ochrony zwierząt laboratoryjnych. Opracowanie może być również przydatne dla hodowców i miłośników tych zwierząt.

WSTĘP

Pod względem taksonomicznym szczury zaliczane są do rzędu gryzoni (*Rodentia*), rodziny myszowatych (*Muridae*). Najbardziej rozpowszechnionymi w warunkach Polski i Europy są dwa gatunki: szczur śniady (*Rattus rattus*) oraz szczur wędrowny (*Rattus norvegicus*) [HEMPEL-ZAWISTOWSKA I IN., 2016]. Szczur wędrowny (zdjęcie nr 1) jest znacznie większy od szczura śniadego (zdjęcie nr 2) o masywnej budowie i długości ciała, która u osobników dorosłych waha się w granicach 160-280 mm bez ogona. Masa ciała dochodzi w warunkach naturalnych do 615 g, a nawet wg niektórych danych do około 1000 g. Najczęściej spotykane jest umaszczenie brunatne z odcieniem od żółtego do szarego, niemniej jednak spotykane są również osobniki czarne, barwy kremowej czy też albinotyczne [BURT, 2006, KOWALSKI I RUPRECHT, 1984]. Z kolei jego krewniak szczur śniady jest wyraźnie mniejszy, o długości ciała bez ogona 150-230 mm, masa ciała osobników dorosłych dochodzi do około 300 g. Umaszczeniem najczęściej spotykanym jest kolor szaro-brązowy do czarnego z jasnym podbrzuszem. To co odróżnia go od szczura wędrownego to znacznie większe półokrągłe uszy i dłuższy ogon z widocznymi łuskami [SERAFIŃSKI, 1995]. Oba gatunki towarzyszą ludzkości od stuleci i jako gatunki synantropijne czerpią wiele korzyści z obcowania w pobliżu gospodarstw ludzkich. Od starożytności zwierzęta te traktowane były jako szkodniki bądź też jako zwierzęta pożyteczne w zależności od szerokości geograficznej, kultury oraz wierzeń. Minione stulecie do czasów obecnych pokazuje, że coraz większe znaczenie odgrywają szczury jako zwierzęta laboratoryjne używane w nauce i doświadczalnictwie oraz jako zwierzęta towarzyszące (domowe) [SZAREK I IN., 2013].

FIZJOLOGIA GATUNKU

Szczury posiadają specyficzne przystosowania do wielu różnych środowisk oraz do zmiennych warunków klimatycznych dzięki wykształconym zdolnościom adaptacyjnym. Mechanizmy adaptacyjne mogły rozwinąć się w dziejach ewolucji tych zwierząt dzięki instyktom i narządom zmysłów oraz umiejętności życia w grupach społecznych [BRYLIŃSKA, 1996].

« | [1](#) | [2](#) | [3](#) | [4](#) | [5](#) | [6](#) | [7](#) | »

<http://laboratoria.net/artukul/25925.html>

Informacje dnia: [Zdrowych i Pogodnych Świąt Bożego Narodzenia Zapraszamy na wyjątkową edycję Targów PCI Days 2025! Zawał już dawno przestał być chorobą mężczyzn Świąteczna apteczka Radioaktywny pluton się nie ukryje Złoty Medal Chemii przyznany po raz 14 Zdrowych i Pogodnych Świąt Bożego Narodzenia Zapraszamy na wyjątkową edycję Targów PCI Days 2025! Zawał już dawno przestał być chorobą mężczyzn Świąteczna apteczka Radioaktywny pluton się nie ukryje Złoty Medal Chemii przyznany po raz 14 Zdrowych i Pogodnych Świąt Bożego Narodzenia Zapraszamy na wyjątkową edycję Targów PCI Days 2025! Zawał już dawno przestał być chorobą mężczyzn Świąteczna apteczka Radioaktywny pluton się nie ukryje Złoty Medal Chemii przyznany po raz 14](#)

Partnerzy